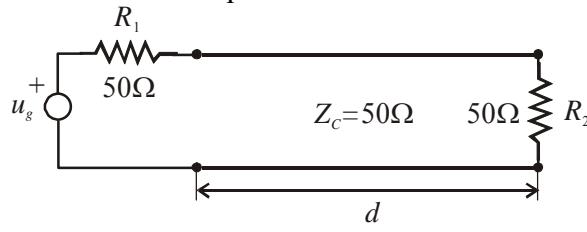

Vježba 5. **Vodovi**

Priprema

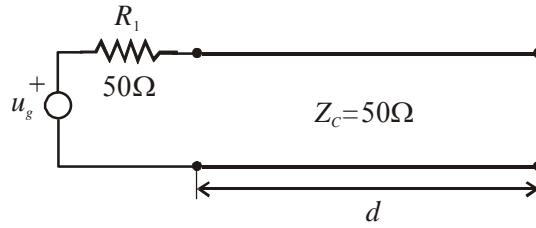
Za date mreže sa vodovima odrediti kompleksne i trenutne vrijednosti napona i struja na ulazu i izlazu voda, kao i ulaznu impedansu voda. U svim slučajevima vodovi su bez gubitaka, a karakteristična impedansa voda je ista i iznosi 50Ω .

1. vod zatvoren karakterističnom impedansom

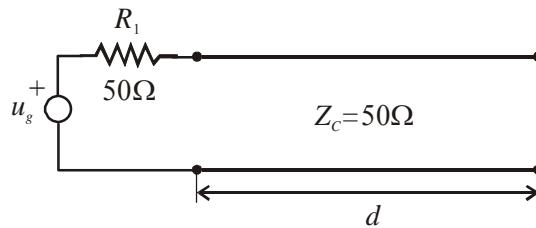
Slika 1.

2. otvoren vod

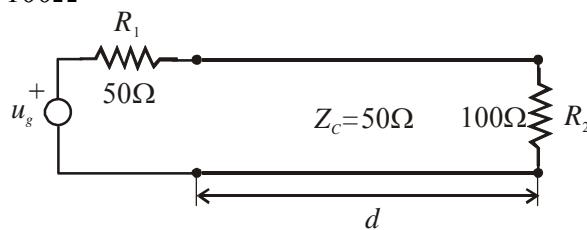

Slika 2.

3. kratkospojen vod

4. vod zatvoren sa 100Ω

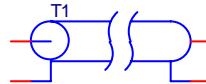

Slika 4.

U svakom od ova četiri slučaja odrediti konkretnе vrijednosti ulaznog napona, struje i impedanse na frekvencijama pobudnog generatora kojima odgovaraju talasne dužine takve da je dužina voda: 0 , $\lambda/4$, $\lambda/2$, $3\lambda/4$ i λ .

Uputstvo

Vod bez gubitaka se u SPICE-u modelira elementom čiji je simbol dat na Slici 5

Slika 5.

Ponašanje voda je definisano sledećim parametrima:

Z_0 – karakteristična impedansa voda,

TD – vrijeme prostiranja signala po vodu,

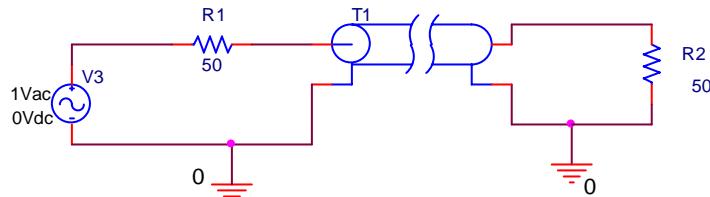
F – frekvencija na kojoj vod radi,

NL – normalizovana dužina voda.

Kada se koristi ovaj element mora se zadati vrijednost Z_0 , te vrijednosti F i NL , ili vrijednost TD . Važno je uočiti da se vod može simulirati i na drugim frekvencijama signala od one zadate parametrom F . Uloga parametra F je da se, zajedno sa parametrom NL , može odrediti dužina voda.

Rad u laboratoriji

1. Korištenjem programa Capture CIS pripremite kolo sa Slike 6. za simulaciju u PSpiceu.

Slika 6

Element označen sa $T1$ predstavlja vod bez gubitaka. Postaviti vrijednosti parametara ovog voda: karakteristična impedansa $Z_0 = 50\Omega$, i vrijeme prostiranja $TD = 1\mu s$.

2. Simulirati ovo kolo u frekvencijskom domenu za opseg frekvencija od 1mHz do 1MHz . Snimiti napone na ulazu i izlazu voda, kao i struje na ulazu i izlazu voda. Objasniti dobijene rezultate. Na osnovu dobijenih vrijednosti napona i struje na ulazu voda izračunati njegovu ulaznu impedansu.
3. U kolu na Slici 6. postaviti vrijednost otpornika $R2$ na $1\mu\Omega$. Kakvi radni uslovi voda se simuliraju na ovaj način? Simulirati ovo kolo u frekvencijskom domenu za opseg frekvencija od 1mHz do 1MHz . Snimiti napone na ulazu i izlazu voda, kao i struje na ulazu i izlazu voda. Objasniti dobijene rezultate. Na osnovu dobijenih vrijednosti napona i struje na ulazu voda izračunati njegovu ulaznu impedansu na frekvencijama 1mHz , 250kHz , 500kHz , 750kHz i 1MHz . Kolike

- talasne dužine odgovaraju ovim frekvencijama pobudnog signala? Kolike su vrijednosti normalizovane dužine voda u ovim slučajevima?
4. U kolu na Slici 6. postaviti vrijednost otpornika R_2 na $999M\Omega$. Kakvi radni uslovi voda se simuliraju na ovaj način? Simulirati ovo kolo u frekvencijskom domenu za opseg frekvencija od $1mHz$ do $1MHz$. Snimiti napone na ulazu i izlazu voda, kao i struje na ulazu i izlazu voda. Objasniti dobijene rezultate. Na osnovu dobijenih vrijednosti napona i struje na ulazu voda izračunati njegovu ulaznu impedansu na frekvencijama $1mHz$, $250kHz$, $500kHz$, $750kHz$ i $1MHz$.
 5. U kolu na Slici 6. postaviti vrijednost otpornika R_2 na 100Ω . Kakvi radni uslovi voda se simuliraju na ovaj način? Simulirati ovo kolo u frekvencijskom domenu za opseg frekvencija od $1mHz$ do $1MHz$. Snimiti napone na ulazu i izlazu voda, kao i struje na ulazu i izlazu voda. Objasniti dobijene rezultate. Na osnovu dobijenih vrijednosti napona i struje na ulazu voda izračunati njegovu ulaznu impedansu na frekvencijama $1mHz$, $250kHz$, $500kHz$, $750kHz$ i $1MHz$.
 6. Na ulaz kola na Slici 6. priključiti impulsni generator VPULSE. Podesiti parametre generatora: $TD = TR = TF = 0s$, $PW = 4\mu s$, $V1 = 0V$, $V2 = 1V$. Vrijednost otpornika R_2 postaviti na $1\mu\Omega$. Kolo simulirati u vremenescu domenu. Trajanje simulacije treba da bude najmanje $8\mu s$. Snimiti talasne oblike napona na ulazu i izlazu voda. Objasniti dobijene rezultate.
 7. Ponoviti prethodnu tačku za vrijednost $R_2 = 50\Omega$. Objasniti dobijene rezultate.

Izvještaj

U izvještaj sa laboratorijskih vježbi uključiti pripremu, rezultate simulacije i odgovore na postavljena pitanja.